

Ausås kyrka

56.1670, 12.8875

Föregångaren till dagens kyrka i Ausås byggdes redan under tidig medeltid. 1795 lät Vilhelmina Cedercrantz, vars familj ägde både Spannarp och Vegeholm, bygga ett gravkor i Ausås gamla kyrka, för sina systrars kvarlevor. 1815 fördes kistorna i gravkoret till en gravplats på Strövelstorps kyrkogård, och församlingen gjorde om koret till sakristia. Men den gamla kyrkan var i mitten på 1800-talet i behov av renovering, och därtill för liten för den snabbt växande församlingen.

Murmästaren A. J. Hallberg, som tidigare ansvarat för två tillbyggnader vid Strövelstorps kyrka, valdes vid en auktion 1853 att rita och bygga en ny kyrka. Året efter kom dock entreprenadssystemet med kringresande byggmästare att avskaffas efter hård kritik, inte minst från domkyrkoarkitekten Brunius, då det bland annat ansågs leda till fuskbyggen och även minskade sockenbornas del i arbetet. Hallbergs förslag kom därför att modifieras av Johan Fredrik Åbom vid Överintendentsämbetet.

Man rev alltså i stort hela den gamla kyrkan, förutom tornet som fick stå kvar, dock nu försett med skånska trappgavlar, som åter hade kommit på modet från 1840-talet. I tornet hänger två klockor. Kyrkans storklocka är omgjuten 1760 och lillklockan 1743 av Andreas Wetterholtz.

Altaret är tillverkat 2014 av murat och vitputsat tegel med krönskiva av svart diabas. Altartavlan med motivet "Jesus går med lärjungarna genom sädesfälten" är målad av Gunnar Vallentin från Mölle. På baksidan av altartavlan har man monterat den altartavla som tidigare fanns i den gamla kyrkan, "Jesus i Getsemane" målad 1828 av Alexander Malmquist. Denna kan ses via en svänganordning, och under fastan visas Malmquists tavla mot långhuset.

Predikstolen är ritad och byggd 1858 av snickaren Otto Ekberg i Ausås, och har i de blå speglarna guldmålade kristna symboler; ankare, kors, nummertavla, kalk och en bok.

I långhusets nordvästra hörn finns ett dopaltare i trä från 1977 ritat av Gunnar Arvidsson.

Kyrkans dopfont är från 1200-talet, förmodligen tillverkad av den så kallade "Mörarpsmästaren". På dopfonten står en fras på latin, hämtad ur ett medeltida liturgiskt sångparti, som förekommer i ett stort antal medeltida handskrifter. Där står i översättning: "Döparen darrade och vågar inte röra vid Guds heliga huvud, utan ropar med fruktan: Välsigna mig, frälsare". Dopfonten lär där under en tid ha använts som vattenho! Dopfatet av mässing är en gåva till kyrkan på slutet av 1890-talet, från friherre Barnekow på Spannarp.

En malmkrona från 1662, skänkt till kyrkan av Jens Michelsen och Anna Gjedde vid Spannarp gods.

Orgeln är byggd 1985 av Tostareds Orgelfabrik och har två manualer och pedal. Tennpiporna kommer från den tidigare orgeln från 1872, byggd av A V Lundahl i Malmö. Från detta år är även orgelfasaden.

Källor:

Pdf: "Ausås kyrka. Kulturhistorisk karakteristik och bedömning." Lunds stift 2016. jais arkitekter Karl Johan Kember.

Webb: Strövelstorps församling.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Webb: "Inskriften på den medeltida dopfonten i Ausås kyrka läst och identifierad". Fornvännen. Anna Blennow.